

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 21

Rozeslána dne 2. července 2001

Cena Kč 31,40

O B S A H:

54. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské úmluvy o výkonu práv dětí
 55. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o sociálním zabezpečení
-

54

SDĚLENÍ Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 25. ledna 1996 byla ve Štrasburku přijata Evropská úmluva o výkonu práv dětí.

Jménem České republiky byla Úmluva podepsána ve Štrasburku dne 26. dubna 2000.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, depozitáře Úmluvy, dne 7. března 2001.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno následující prohlášení České republiky:

„Česká republika prohlašuje podle článku 1 odst. 4 Evropské úmluvy o výkonu práv dětí, přijaté ve Štrasburku dne 25. ledna 1996, že tuto úmluvu použije na řízení o osvojení, řízení o svěření dítěte do pěstounské péče a řízení o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti, jakož i na všechna další řízení ve věcech rodinných, jež se dotýkají práv dítěte.“

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 21 odst. 3 dne 1. července 2000. Pro Českou republiku vstoupila v platnost podle odstavce 4 téhož článku dne 1. července 2001.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhlašují současně.

**EUROPEAN CONVENTION
ON THE EXERCISE OF CHILDREN'S RIGHTS**

PŘEKLAD

**EVROPSKÁ ÚMLUVA
O VÝKONU PRÁV DĚtí**

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members ;

Having regard to the United Nations Convention on the rights of the child and in particular Article 4 which requires States Parties to undertake all appropriate legislative, administrative and other measures for the implementation of the rights recognised in the said Convention ;

Noting the contents of Recommendation 1121 (1990) of the Parliamentary Assembly on the rights of the child ;

Convinced that the rights and best interests of children should be promoted and to that end children should have the opportunity to exercise their rights, in particular in family proceedings affecting them ;

Recognising that children should be provided with relevant information to enable such rights and best interests to be promoted and that due weight should be given to the views of children ;

Recognising the importance of the parental role in protecting and promoting the rights and best interests of children and considering that, where necessary, states should also engage in such protection and promotion ;

Considering, however, that in the event of conflict it is desirable for families to try to reach agreement before bringing the matter before a judicial authority,

Have agreed as follows :

Chapter I – Scope and object of the Convention and definitions**Article 1 – Scope and object of the Convention**

- 1 This Convention shall apply to children who have not reached the age of 18 years.
- 2 The object of the present Convention is, in the best interests of children, to promote their rights, to grant them procedural rights and to facilitate the exercise of these rights by ensuring that children are, themselves or through other persons or bodies, informed and allowed to participate in proceedings affecting them before a judicial authority.

Preamble

Členské státy Rady Evropy a další státy, podepsané níže,

majíce za to, že cílem Rady Evropy je dosáhnout větší jednoty jejích členů;

majíce na zřeteli Úmluvu OSN o právech dítěte a zejména její článek 4, který ukládá smluvním státům, aby přijaly příslušná zákonodárná, správní a další opatření k zabezpečení práv zmíněnou úmluvou přiznaných;

majíce na paměti obsah Doporučení 1121(1990) Parlamentního shromáždění o právech dítěte;

jsouce přesvědčeny, že právům a zájmům dětí by se mělo dostávat podpory a že za tím účelem by děti měly mít příležitost vykonávat svá práva, zejména v řízení v rodinných věcech, jež se jich týká;

uznávajíce, že děti by měly být náležitě informovány, aby se těmto jejich právům a zájmům dostalo podpory, a že názory dětí by měly být patřičně brány v úvahu;

uznávajíce významnou úlohu rodičů v ochraně a podporování práv a zájmů dětí a majíce za to, že, je-li to nutné, státy by se rovněž měly zúčastnit na této ochraně a podpoře;

domnívajíce se, současně, že v případě sporu je žádoucí, aby se rodina pokusila dospět k dohodě před tím, než je záležitost podána k soudu;

se dohodly na následujícím:

HLAVA I – Rozsah působnosti a účel Úmluvy a použité výrazy**Článek 1 – Rozsah působnosti a účel Úmluvy**

1. Tato úmluva se použije na děti mladší osmnácti let.

2. Účelem této úmluvy je, v nejlepším zájmu dětí, podporovat jejich práva, poskytnout jim procesní práva a usnadnit jejich výkon tím, že bude zabezpečeno, aby děti, přímo nebo prostřednictvím jiných osob nebo orgánů, byly informovány o soudních řízeních, která se jich týkají, a mohly se jich účastnit.

- 3 For the purposes of this Convention proceedings before a judicial authority affecting children are family proceedings, in particular those involving the exercise of parental responsibilities such as residence and access to children.
- 4 Every State shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, specify at least three categories of family cases before a judicial authority to which this Convention is to apply.
- 5 Any Party may, by further declaration, specify additional categories of family cases to which this Convention is to apply or provide information concerning the application of Article 5, paragraph 2 of Article 9, paragraph 2 of Article 10 and Article 11.
- 6 Nothing in this Convention shall prevent Parties from applying rules more favourable to the promotion and the exercise of children's rights.

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention :

- a the term "judicial authority" means a court or an administrative authority having equivalent powers ;
- b the term "holders of parental responsibilities" means parents and other persons or bodies entitled to exercise some or all parental responsibilities ;
- c the term "representative" means a person, such as a lawyer, or a body appointed to act before a judicial authority on behalf of a child ;
- d the term "relevant information" means information which is appropriate to the age and understanding of the child, and which will be given to enable the child to exercise his or her rights fully unless the provision of such information were contrary to the welfare of the child.

Chapter II – Procedural measures to promote the exercise of children's rights

A. Procedural rights of a child

Article 3 – Right to be informed and to express his or her views in proceedings

A child considered by internal law as having sufficient understanding, in the case of proceedings before a judicial authority affecting him or her, shall be granted, and shall be entitled to request, the following rights :

- a to receive all relevant information ;
- b to be consulted and express his or her views ;
- c to be informed of the possible consequences of compliance with these views and the possible consequences of any decision.

Article 4 – Right to apply for the appointment of a special representative

- 1 Subject to Article 9, the child shall have the right to apply, in person or through other persons or bodies, for a special representative in proceedings before a judicial authority affecting the

3. Pro účely této úmluvy výraz soudní řízení, které se týká dítěte, znamená řízení v rodinných věcech, zejména pak to, v němž jde o výkon rodičovské zodpovědnosti, o otázky pobytu a práva styku s dítětem.

4. Každý stát při podpisu Úmluvy nebo při uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či schválení Úmluvy nebo o přístupu k ní, prohlášením zasláným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, určí alespoň tři druhy soudních řízení v rodinných věcech, na něž se Úmluva použije.

5. Každá smluvní strana může dalším prohlášením doplnit druhy rodinných věcí, na něž se tato úmluva použije, nebo poskytnout informace o použití článku 5, článku 9 odst. 2, článku 10 odst. 2 a článku 11.

6. Nic v této úmluvě nebrání smluvním stranám v použití příznivějších ustanovení na podporu a výkon práv dětí.

Článek 2 – Použité výrazy

Pro účely této úmluvy:

- a) výraz „soudní orgán“ znamená soud nebo správní orgán mající rovnocenné pravomoci;
- b) výraz „osoby mající rodičovskou zodpovědnost“ znamená rodiče a jiné osoby nebo orgány oprávněné k částečnému nebo plnému uplatňování rodičovské zodpovědnosti;
- c) výraz „zástupce“ znamená osobu, jako např. advokát, nebo orgán určený k tomu, aby jménem dítěte vystupoval před soudními orgány;
- d) výraz „příslušné informace“ znamená informace, které jsou vhodné vzhledem k věku a chápání dítěte a které jsou mu poskytovány v zájmu umožnit mu plný výkon jeho práv a jejichž poskytnutí není na újmu blaha dítěte.

HLAVA II – Procesní opatření na podporu výkonu práv dětí

A. Procesní práva dítěte

Článek 3 – Právo na informace a na vyjádření názoru v řízení

Dítě, které má podle vnitrostátních předpisů dostatečnou schopnost chápat situaci, bude mít v soudním řízení, které se jej týká, zaručena následující práva nebo bude mít možnost se těchto práv domáhat:

- a) dostávat příslušné informace,
- b) být konzultováno a moci vyjádřit svůj názor,
- c) být informováno o možných důsledcích vyhovění jeho názoru a o možných důsledcích jakéhokoliv rozhodnutí.

Článek 4 – Právo požádat o ustanovení zvláštního zástupce

1. S výhradou článku 9 má dítě právo požádat osobně nebo prostřednictvím jiných osob nebo orgánů

child where internal law precludes the holders of parental responsibilities from representing the child as a result of a conflict of interest with the latter.

- 2 States are free to limit the right in paragraph 1 to children who are considered by internal law to have sufficient understanding.

Article 5 – Other possible procedural rights

Parties shall consider granting children additional procedural rights in relation to proceedings before a judicial authority affecting them, in particular:

- a the right to apply to be assisted by an appropriate person of their choice in order to help them express their views ;
- b the right to apply themselves, or through other persons or bodies, for the appointment of a separate representative, in appropriate cases a lawyer ;
- c the right to appoint their own representative ;
- d the right to exercise some or all of the rights of parties to such proceedings.

B. Role of judicial authorities

Article 6 – Decision-making process

In proceedings affecting a child, the judicial authority, before taking a decision, shall :

- a consider whether it has sufficient information at its disposal in order to take a decision in the best interests of the child and, where necessary, it shall obtain further information, in particular from the holders of parental responsibilities ;
- b in a case where the child is considered by internal law as having sufficient understanding :
 - ensure that the child has received all relevant information ;
 - consult the child in person in appropriate cases, if necessary privately, itself or through other persons or bodies, in a manner appropriate to his or her understanding, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child ;
 - allow the child to express his or her views ;
- c give due weight to the views expressed by the child.

Article 7 – Duty to act speedily

In proceedings affecting a child the judicial authority shall act speedily to avoid any unnecessary delay and procedures shall be available to ensure that its decisions are rapidly enforced. In urgent cases the judicial authority shall have the power, where appropriate, to take decisions which are immediately enforceable.

Article 8 – Acting on own motion

In proceedings affecting a child the judicial authority shall have the power to act on its own motion in cases determined by internal law where the welfare of a child is in serious danger.

o ustanovení zvláštního zástupce v soudním řízení, které se jej týká, pokud podle vnitrostátních předpisů osoby, mající rodičovskou zodpovědnost, nemohou dítě z důvodu konfliktu zájmů zastupovat.

2. Smluvní státy mohou omezit právo stanovené v odstavci 1 na děti, které mají podle vnitrostátních předpisů dostatečnou schopnost chápát situaci.

Článek 5 – Případná další procesní práva

Smluvní strany zváží možnost poskytnout dětem další procesní práva v soudním řízení, které se jich týká, zejména:

- a) právo požadovat pomoc vhodné osoby, dle jejich volby, která jím pomůže vyjádřit jejich názor;
- b) právo požadovat, samy nebo prostřednictvím vhodných osob nebo orgánů, ustanovení zástupce a tam, kde je to na místě, advokáta;
- c) právo určit si svého vlastního zástupce;
- d) právo vykonávat některá nebo všechna práva účastníka řízení.

B. Úloha soudních orgánů

Článek 6 – Rozhodování

V řízení, které se týká dítěte, musí soudní orgán před vynesením rozhodnutí:

- a) posoudit, zda má informace dostatečné k tomu, aby mohl rozhodnout v nejlepším zájmu dítěte, a je-li to třeba, opatřit si další informace, zejména od osob, které mají rodičovskou zodpovědnost;
- b) pokud se podle vnitrostátních předpisů má zato, že dítě dostatečně chápe situaci:
 - zabezpečit, aby dítě obdrželo všechny příslušné informace,
 - ve vhodných případech dítě vyslechnout, je-li to třeba neveřejně, buď přímo nebo prostřednictvím jiných osob nebo orgánů způsobem, který je přiměřený chápání dítěte, pokud to není ve zjevném rozporu s nejlepšími zájmy dítěte,
 - umožnit dítěti vyjádřit svůj názor;
- c) vzít názor dítěte náležitě v úvahu.

Článek 7 – Povinnost rychlého projednání věci

V řízení, které se týká dítěte, je soudní orgán povinen konat rychle, aby nedošlo ke zbytečným průtahům. K tomu musí směřovat i procesní předpisy zabezpečující rychlý výkon rozhodnutí. V naléhavých případech musí mít soudní orgán pravomoc vydat rozhodnutí, jež jsou vykonatelná okamžitě.

Článek 8 – Možnost projednání věci z moci úřední

V řízení, které se týká dítěte, musí mít soudní orgán pravomoc, v případech vymezených vnitrostátními předpisy, kdy je vážně ohroženo blaho dítěte, zahájit řízení z moci úřední.

Article 9 – Appointment of a representative

- 1 In proceedings affecting a child where, by internal law, the holders of parental responsibilities are precluded from representing the child as a result of a conflict of interest between them and the child, the judicial authority shall have the power to appoint a special representative for the child in those proceedings.
- 2 Parties shall consider providing that, in proceedings affecting a child, the judicial authority shall have the power to appoint a separate representative, in appropriate cases a lawyer, to represent the child.

C. Role of representatives**Article 10**

- 1 In the case of proceedings before a judicial authority affecting a child the representative shall, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child :
 - a provide all relevant information to the child, if the child is considered by internal law as having sufficient understanding ;
 - b provide explanations to the child if the child is considered by internal law as having sufficient understanding, concerning the possible consequences of compliance with his or her views and the possible consequences of any action by the representative ;
 - c determine the views of the child and present these views to the judicial authority.
- 2 Parties shall consider extending the provisions of paragraph 1 to the holders of parental responsibilities.

D. Extension of certain provisions**Article 11**

Parties shall consider extending the provisions of Articles 3, 4 and 9 to proceedings affecting children before other bodies and to matters affecting children which are not the subject of proceedings.

E. National bodies**Article 12**

- 1 Parties shall encourage, through bodies which perform, *inter alia*, the functions set out in paragraph 2, the promotion and the exercise of children's rights.
- 2 The functions are as follows :
 - a to make proposals to strengthen the law relating to the exercise of children's rights ;
 - b to give opinions concerning draft legislation relating to the exercise of children's rights ;
 - c to provide general information concerning the exercise of children's rights to the media, the public and persons and bodies dealing with questions relating to children ;
 - d to seek the views of children and provide them with relevant information.

Článek 9 – Ustanovení zástupce

1. V řízení, které se týká dítěte, kdy podle vnitrostátních předpisů z důvodu konfliktu zájmů jsou osoby, mající rodičovskou zodpovědnost, vyloučeny ze zastupování dítěte, bude mít soudní orgán pravomoc ustanovit dítěti pro toto řízení zvláštního zástupce.
2. Smluvní strany zváží možnost stanovit, aby soudní orgán mohl v případech řízení týkajících se dítěte ustanovit jiného zástupce a tam, kde je to na místě, advokáta, který bude dítě zastupovat.

C. Úloha zástupců

Článek 10

1. V soudním řízení, které se týká dítěte, pokud to není v rozporu s nejlepšími zájmy dítěte, je zástupce povinen:
 - a) poskytovat dítěti příslušné informace, pokud se podle vnitrostátního práva má zato, že dítě dostatečně chápe situaci;
 - b) objasňovat dítěti, pokud se podle vnitrostátního práva má zato, že dítě dostatečně chápe situaci, důsledky toho, když by jeho názoru bylo vyhověno, a možné důsledky jakéhokoliv jednání učiněného zástupcem;
 - c) zjišťovat názory dítěte a zprostředkovat je soudnímu orgánu.
2. Smluvní strany zváží možnost rozšířit ustanovení odstavce 1 na osoby mající rodičovskou zodpovědnost.

D. Rozšíření použití určitých ustanovení

Článek 11

Smluvní strany zváží možnost rozšířit použití ustanovení článků 3, 4 a 9 na řízení, která se týkají dětí a která probíhají před jinými orgány, a na další otázky týkající se dětí, jež nejsou projednávány ve formálním řízení.

E. Vnitrostátní orgány

Článek 12

1. Smluvní strany budou prostřednictvím svých orgánů, které mají mimo jiné funkce uvedené v odstavci 2, podporovat rozvoj a výkon práv dětí.
2. Tyto funkce jsou následující:
 - a) podávat návrhy na posílení právní úpravy výkonu práv dětí;
 - b) vyjadřovat se k návrhům zákonů týkajících se výkonu práv dětí;
 - c) poskytovat všeobecné informace o výkonu práv dětí hromadným sdělovacím prostředkům, veřejnosti a osobám a orgánům, které se zabývají problematikou dětí;
 - d) zjišťovat názory dětí a poskytovat jim příslušné informace.

F. Other matters

Article 13 – Mediation or other processes to resolve disputes

In order to prevent or resolve disputes or to avoid proceedings before a judicial authority affecting children, Parties shall encourage the provision of mediation or other processes to resolve disputes and the use of such processes to reach agreement in appropriate cases to be determined by Parties.

Article 14 – Legal aid and advice

Where internal law provides for legal aid or advice for the representation of children in proceedings before a judicial authority affecting them, such provisions shall apply in relation to the matters covered by Articles 4 and 9.

Article 15 – Relations with other international instruments

This Convention shall not restrict the application of any other international instrument which deals with specific issues arising in the context of the protection of children and families, and to which a Party to this Convention is, or becomes, a Party.

Chapter III – Standing Committee

Article 16 – Establishment and functions of the Standing Committee

- 1 A Standing Committee is set up for the purposes of this Convention.
- 2 The Standing Committee shall keep under review problems relating to this Convention. It may, in particular :
 - a consider any relevant questions concerning the interpretation or implementation of the Convention. The Standing Committee's conclusions concerning the implementation of the Convention may take the form of a recommendation ; recommendations shall be adopted by a three-quarters majority of the votes cast;
 - b propose amendments to the Convention and examine those proposed in accordance with Article 20;
 - c provide advice and assistance to the national bodies having the functions under paragraph 2 of Article 12 and promote international co-operation between them.

Article 17 – Composition

- 1 Each Party may be represented on the Standing Committee by one or more delegates. Each Party shall have one vote.
- 2 Any State referred to in Article 21, which is not a Party to this Convention, may be represented in the Standing Committee by an observer. The same applies to any other State or to the European Community after having been invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 22.
- 3 Unless a Party has informed the Secretary General of its objection at least one month before the meeting, the Standing Committee may invite the following to attend as observers at all its meetings or at one meeting or part of a meeting :

F. Různé

Článek 13 – Zprostředkování a jiné způsoby řešení sporů

S cílem předcházet sporům, řešit spory nebo předcházet soudním řízením týkajícím se dětí smluvní strany budou podporovat zprostředkování a další způsoby řešení sporů a jejich využití za účelem dosažení dohody v případech, kde je to namísto a které smluvní strany vymezí.

Článek 14 – Právní pomoc a poradenství

Zabezpečují-li vnitrostátní předpisy dětem právní pomoc nebo poradenství v soudním řízení, které se jich týká, použijí se tato ustanovení ve všech výcech upravených v článících 4 a 9.

Článek 15 – Vztah k jiným mezinárodním smlouvám

Tato úmluva nebrání použití jiných mezinárodních dokumentů, které upravují specifické otázky ochrany dětí a rodiny, jichž smluvní strana této úmluvy je nebo bude stranou.

HLAVA III – Stálý výbor

Článek 16 – Ustavení a funkce Stálého výboru

1. Pro účely této úmluvy je ustaven Stálý výbor.
2. Stálý výbor sleduje problémy související s Úmluvou a může zejména:

- a) posuzovat veškeré příslušné otázky týkající se výkladu nebo provádění Úmluvy. Závěry Stálého výboru týkající se plnění Úmluvy mohou mít podobu doporučení, jež jsou přijímána tříčtvrtinovou většinou hlasů;
- b) navrhovat změny Úmluvy a posuzovat návrhy na její změnu podané podle článku 20;
- c) poskytovat radu a pomoc vnitrostátním orgánům plnícím funkce podle článku 12 odst. 2 a napomáhat jejich mezinárodní spolupráci.

Článek 17 – Složení

1. Každá smluvní strana může být ve Stálém výboru zastoupena jedním nebo dvěma zástupci. Každá smluvní strana má jeden hlas.
2. Každý stát uvedený v článku 21, který není stranou této úmluvy, může být ve Stálém výboru zastoupen pozorovatelem. Totéž platí pro jiné státy a Evropské společenství poté, co budou pozvány, aby k Úmluvě přistoupily podle ustanovení článku 22.
3. Pokud žádná smluvní strana alespoň měsíc před zahájením zasedání nesdělí generálnímu tajemníkovi svoji námitku, Stálý výbor může přizvat jako pozorovatele na všechna zasedání, některé z nich nebo na část zasedání:

- any State not referred to in paragraph 2 above ;
 - the United Nations Committee on the Rights of the Child ;
 - the European Community ;
 - any international governmental body ;
 - any international non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12 ;
 - any national governmental or non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12.
- 4 The Standing Committee may exchange information with relevant organisations dealing with the exercise of children's rights.

Article 18 – Meetings

- 1 At the end of the third year following the date of entry into force of this Convention and, on his or her own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the Standing Committee to meet.
- 2 Decisions may only be taken in the Standing Committee if at least one-half of the Parties are present.
- 3 Subject to Articles 16 and 20 the decisions of the Standing Committee shall be taken by a majority of the members present.
- 4 Subject to the provisions of this Convention the Standing Committee shall draw up its own rules of procedure and the rules of procedure of any working party it may set up to carry out all appropriate tasks under the Convention.

Article 19 – Reports of the Standing Committee

After each meeting, the Standing Committee shall forward to the Parties and the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on its discussions and any decisions taken.

Chapter IV – Amendments to the Convention

Article 20

- 1 Any amendment to the articles of this Convention proposed by a Party or the Standing Committee shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her, at least two months before the next meeting of the Standing Committee, to the member States of the Council of Europe, any signatory, any Party, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 21 and any State or the European Community invited to accede to it in accordance with the provisions of Article 22.
- 2 Any amendment proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined by the Standing Committee which shall submit the text adopted by a three-quarters majority of the votes cast to the Committee of Ministers for approval. After its approval, this text shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 3 Any amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

- kterýkoli stát, jenž není uveden v odstavci 2,
- Výbor OSN pro práva dětí,
- Evropské společenství,
- kteroukoli mezinárodní vládní instituci,
- kteroukoli mezinárodní nevládní instituci, která plní jednu nebo více funkcí uvedených v článku 12 odst. 2,
- kteroukoli vnitrostátní, vládní nebo nevládní instituci, která plní jednu nebo více funkcí uvedených v článku 12 odst. 2.

4. Stálý výbor si může vyměňovat informace s příslušnými organizacemi, které se zabývají otázkou výkonu práv dětí.

Článek 18 – Zasedání

1. Na konci třetího roku po vstupu této úmluvy v platnost, a z vlastní iniciativy kdykoli poté, svolá generální tajemník zasedání Stálého výboru.
2. Stálý výbor se může usnášet, pouze je-li přítomna alespoň polovina smluvních stran.
3. S výhradou ustanovení článků 16 a 20 usnesení Stálého výboru se přijímají většinou přítomných členů.
4. S výhradou ustanovení této úmluvy Stálý výbor přijme svůj jednací řád a jednací řád pracovních skupin, jež případně ustaví k plnění příslušných ustanovení Úmluvy.

Článek 19 – Zprávy Stálého výboru

Po každém zasedání Stálý výbor předloží smluvním stranám a výboru ministrů Rady Evropy zprávu o svém jednání a přijatých usneseních.

HLAVA IV - Změny Úmluvy

Článek 20

1. Každá změna ustanovení této úmluvy, navržená smluvní stranou nebo Stálým výborem, bude oznámena generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, který ji předá, nejpozději dva měsíce před příštím zasedáním Stálého výboru, členským státům Rady Evropy, všem signatářům, smluvním stranám, všem státům přizvaným k podpisu Úmluvy podle ustanovení článku 21 a všem státům, jakož i Evropskému společenství, pokud byly podle ustanovení článku 22 přizvány, aby k Úmluvě přistoupily.
2. Každá změna navržená podle ustanovení předchozího odstavce bude projednána Stálým výborem, který předloží text, jenž byl přijat tříčtvrtinovou většinou hlasů výboru ministrů, ke schválení. Po jeho schválení bude text předložen smluvním stranám k přijetí.
3. Změna vstoupí v platnost prvého dne měsíce následujícího po uplynutí jednoměsíční lhůty ode dne, kdy všechny smluvní strany vyrozuměly generálnímu tajemníkovi o tom, že ji přijaly.

Chapter V – Final clauses

Article 21 – Signature, ratification and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non-member States which have participated in its elaboration.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, including at least two member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 22 – Non-member States and the European Community

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, on its own initiative or following a proposal from the Standing Committee and after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, as well as the European Community to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20, sub-paragraph d of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the representatives of the contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- 2 In respect of any acceding State or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 23 – Territorial application

- 1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary

HLAVA V – Závěrečná ustanovení

Článek 21 – Podpis, ratifikace a vstup v platnost

1. Tato úmluva je otevřena k podpisu členským státům Rady Evropy a dalším státům, které se zúčastnily jejího vypracování.
2. Tato úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.
3. Tato úmluva vstoupí v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy tři státy, z nichž alespoň dva jsou členy Rady Evropy, vyjádřily souhlas být vázány Úmluvou podle ustanovení předchozího odstavce.
4. Vůči signatářskému státu, který vyjádří souhlas být touto úmluvou vázán později, vstoupí Úmluva v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení ratifační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

Článek 22 – Nečlenské státy a Evropské společenství

1. Po vstupu této úmluvy v platnost může Výbor ministrů Rady Evropy, z vlastní iniciativy nebo na návrh Stálého výboru a po konzultaci se smluvními stranami, usnesením přijatým většinou stanovenou v článku 20 pododstavci d) Statutu Rady Evropy a jednomyslným rozhodnutím zástupců smluvních států oprávněných zasedat ve Výboru ministrů, přizvat kterýkoli stát, jenž není členem Rady Evropy, který se nezúčastnil vypracování této úmluvy, jakož i Evropské společenství, aby k této úmluvě přistoupily.
2. Pro každý přistoupivší stát nebo Evropské společenství vstoupí Úmluva v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení jeho listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 23 – Územní rozsah

1. Stát může při podpisu této úmluvy nebo při uložení ratifační listiny, listiny o přijetí nebo schválení nebo listiny o přístupu určit, na které území nebo na která území se tato úmluva použije.
2. Smluvní strana může kdykoli poté, prohlášením zasláným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, rozšířit použití této úmluvy na kterékoli další území v prohlášení uvedené, za jehož mezinárodní vztahy odpovídá nebo jehož jménem je oprávněna přijímat závazky. Vůči tomuto území vstoupí Úmluva v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy prohlášení obdržel generální tajemník Rady Evropy.
3. Prohlášení provedené podle předchozích odstavců může být, ohledně kteréhokoli území v něm uvede-

General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 24 – Reservations

No reservation may be made to the Convention.

Article 25 – Denunciation

- 1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notification by the Secretary General.

Article 26 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, any signatory, any Party and any other State or the European Community which has been invited to accede to this Convention of:

- a any signature ;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession ;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 21 or 22 ;
- d any amendment adopted in accordance with Article 20 and the date on which such an amendment enters into force ;
- e any declaration made under the provisions of Articles 1 and 23 ;
- f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 25 ;
- g any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, the 25th January 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

ného, vzato zpět oznamením zaslaným generálnímu tajemníkovi. Zpětvzetí nabude účinnosti prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník oznamení obdržel.

Článek 24 – Výhrady

K ustanovením této úmluvy nelze učinit žádnou výhradu.

Článek 25 – Výpověď

1. Smluvní strana může kdykoliv tuto úmluvu vypovědět, a to formou oznamení zaslaného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Výpověď nabude účinnosti prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník oznamení obdržel.

Článek 26 – Oznámení

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady a všem signatářům, všem smluvním stranám a všem dalším státům, jakož i Evropskému společenství, které byly přizvány, aby k Úmluvě přistoupily:

- a) každý podpis;
- b) každé uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení nebo listiny o přístupu;
- c) každé datum vstupu Úmluvy v platnost podle článku 21 nebo 22;
- d) každou změnu přijatou podle článku 20 a den, kdy tato změna nabývá platnosti;
- e) každé oznamení podle ustanovení článků 1 a 23;
- f) každou výpověď podle ustanovení článku 25;
- g) každý jiný úkon, oznamení nebo sdělení týkající se této úmluvy.

Na důkaz čehož níže podepsaní, jsouce k tomu řádně zmocněni, tuto úmluvu podepsali.

Dáno ve Štrasburku 25. ledna 1996, v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, jež bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy zašle ověřenou kopii každému členskému státu Rady Evropy a dalším státům, které se zúčastnily vypracování této úmluvy, Evropskému společenství a každému státu, který bude přizván, aby k Úmluvě přistoupil.